

te med ubegrundet tillid. Men lad det ikke skjule, at denne oversigt er et nyttigt og bekvemt hjælpemiddel, som professor Hald ingenlunde skal have utak for.

Niels Lund

Henry Morton: *St. Croix – St. Thomas – St. John. Skitsebog og dagbog fra Dansk Vestindien 1843–44*. Dansk Vestindisk Selskab, 1975). 184 s.

En nordamerikansk præst, Henry Morton, besøgte 1843–44 De vestindiske Øer. Han havde kunstnerisk talent og benyttede besøget til at tegne og male i akvarel en række lokaliteter samt situationer fra livet på øerne; han skrev også et mindre antal dagbogsoptegnelser. Alt dette har hidtil ikke været offentliggjort, tilmed har det ligget spredt flere steder; nu er det samlet i denne statelige bog i tværfolio.

Bogen, der er med dansk-engelsk paralleltekst, indledes med en præsentation af Henry Morton (forfatteren Florence Lewisohn) og med et stykke om andre topografiske kunstnere i Dansk Vestindien (museumsdirektør, dr. Henning Henningsen). Efter dette følger Mortons billeder, der er det væsentlige; de giver på en række punkter, navnlig bygningshistorisk, en række enkeltheder og topografiske detaljer, som ellers ikke er kendt. Selv om bogen som helhed ikke tilføjer os egentlig ny viden, vil den være af interesse for de mange, der blot fængsles af at læse om øerne, og illustrationerne vil uden tvivl komme til nytte i fremtidige kolonihistoriske arbejder.

Vagn Dybdahl

Ole Kiilerich: *Politikeren Estrup og hans konge*. (Gyldendal, 1975). 147 s.

En ironisk skæbne har sørget for, at J. B. S. Estrup, der engang skrev til Frederik Barfod: »... næst efter mit principale Ønske: – slet ikke at omtales – kommer det subsidiaire: at omtales saa lidet som muligt...«, ikke blot levede en stor del af sin tilværelse med offentlighedens skarpe søgelys på sig, men også nu mange år efter sin død stadig er genstand for offentlig omtale og debat. Deri er intet mærkeligt – Estrups kontroversielle rolle i forfatningskampen gør det indlysende, at det må være sådan.

Denne rolle er måske også en del af forklaringen på, hvorfor det har været Estrups kranke skæbne at udgøre dansk historieskrivnings parallel til engelsk forsknings behandling af den sidste York-konge, Richard III: enten at være den inkarnerede nedrigheid og det personificerede magtstræb eller at symbolisere den ufejlbarlige, vidtskuende heltefigur – i begge tilfælde helt uden de nuancerede karaktertræk, der giver personen liv og gør den troværdig.

Den Estrup, vi kender gennem historieskrivningen, kan med megen ret siges at være resultatet af en langstrakt rettergang med den radikale historikertradition i aktoratet og en række amatørhistorikere af konservativ observans i defensoratet.

På grund af den radikale historikerskoles hidtidige gennemslagskraft i fagkredse er aktoratets synspunkter nok mest dominerende her. Mest prægnant og talentfuldt finder disse synspunkter vel udtryk i Erik Arups bog om Viggo Hørup fra 1941, hvori Estrup fremstilles som en magtglad stivnakke, hvis adfærd kun kan forstås, om man akcepterer forudsæt-